

Universitätsbibliothek Paderborn

**Tuba Tragica, Seu Historiæ Horroris Plenæ Dominicis Per
Annum Concionatorio ritu aptatæ, Quibus ad oculum
ostenditur, quàm acribus pœnis flagitia proscindat
scelerum Ultor Deus**

Selhamer, Christoph

Norinbergae, Anno Gratiæ M.DC.XCIX.

Concio XXXV. SS. Simon & Judas. Lex Charitatis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-52721](#)

CONCIO XXXV.
FESTVM SS. SIMONIS
& JUDÆ,
Apost. & Mart.

Hac mando vobis, ut diligatis invicem. Joan. 15.

Lex Charitatis.

GElebris hodie quæstio inter Theologos post S. Thomam (1) (1) S. Tho-
eventilatur opt. AA. quæ dilectio majus meritum importet, mam 22.
an amici, an inimici? qui pro dilectione amicorum pro-^{Q. 27. a. 7.}
nuntiant, sequentibus argumentis moventur.

Primò sic arguunt: Ea dilectio creditur esse præstantior A.
& consequenter majoris etiam pretii, majoris esse meriti censetur, quæ Quær. in
præstantius objectum fortitur; at verò præstantius habet objectum a- Scholis,
mor amici, quam amor inimici; inimicum enim ut plurimum juxta quis amor
mundi hujus sensum parùm curamus, & modico in pretio habemus, plus meriti
ergò &c.

Secondò hunc in morem ex Philosophicis principiis argutantur:
Juxta meliorem philosophiam & experientiam pñè quotidianam a-
gens semper agit fortius in id, quod vicinus est; quam in id, quod re-
motius est; atqui vicinior est amicus, qui nobis nihil unquam mali ex-
hibuit, quam inimicus, à quo nihil præter convitia & calumnias, per-
secutiones & infidias reportamus; sicut ergò in amicum fortius & fer-
ventius amor operatur, ita ex fortiori & ferventiori actione plus meriti
amor colliget amici.

Tertio sic à contrariis prædictos sensus suos obfirmant: majus ma-
lum est odire amicum, quam odio habuisse inimicum, ergò vicissim
majus bonum erit amâsse amicum, quam dilexisse inimicum.

Quarto hunc in modum sua probant asserta: plus obligamur dili-
gere amicos quam inimicos, ita quidem ut si ambo in extrema necef-
itate versentur, amici debeant inimicis præferri, ergò etiam amor,
qui fertur in amicum, rectè amori præferetur, quô prosequimur ini-
micum,

Nu 3

Quintò

(2) Joan. ^{15.} *Quintò pro se quoque Oraculum allégant divinum, quò dilucia prima Veritas (2) asseruit: Majorem hanc dilectionem nemo habet, quoniam ut animam suam ponat quis pro amicis suis.*

B. *En hic loci major dilectione nuncupatur, quā in amicos exardescimus. Hoc argumento quid evidenterius? hāc sententiā quid clarior? Stant pro ea recentioris famae Doctores Cajetanus, Bannez, Lorca, Turrianus & Valentia. Manet itaq; amēta pro amore amicorum.*

V. Argu. *tam à ratione, quā ab autoritate certum, majoris meriti esse amicorum quā inimicorum dilectionem. At verò nemo ex dictis iudicium ferat præproperum; audiatur autem pars altera, quā sententia proclametur.*

*Quidquid statueris parte inaudita altera,
aequum licet statueres, haut aequum fuit.*

(3) Sen. in Magnus (3) inquit Seneca. *Ego nec ratione moveor, nec auctoritate Med.*

quam pro primatu meritorum dilectioni amicorum tribuant citati. Alteram sententiam, quā palam asseritur, plus meritorum ex inimici delectione in amantem refundi, quā ex amore amici, fortiter propugnat.

(4) Rom. 5. S. Paulus gentium (4) Doctor & post ipsum S. P. (5) Augustinus, De Enchirid. c. 73.

*Randus, Malderus, Vega, Doultreman, Bennequin, Salianus, Salesius & alii passim, quibus & ego totalem præbeo assensum. Paulus delectioni, quā præ amico inimicus fovetur, meritorum primatum adstruit his verbis: *Commendat autem charitatem suam Deus in nobis, quam cum adhuc peccatores essemus secundum tempus Christus pro nobis mortuus est, multò igitur magis justificati in sanguine ipsum salvi erimus ab eo per ipsum &c.**

C. *Dicere voluit hic loci Paulus, inter homines nullum esse tantæ charitatis, ut pro viro justo ac pio mori exoptet, pacem etiam & raros esse, qui pro benefactoribus suis mortem opperantur, vero Christum ex summa in nos charitate, utut impii & injusti emus malefactores, mori voluisse; ex quo porrò clarè deducitur, Christum omnem omnium hominum charitatem multis gradibus supereminere describitur adeò hic loci Divini amoris immensitas, quō rebelle hominum hostilium genus ultrò fuit amantissimè amplexus. In genere vero quando veri nominis objectum amoris *bonum* est, neque unquam homines aliquid amare solent, nisi sit pulchrum, sapiens, dives, deliciatum, deliciosum, nobile & in summa *bonum*. Dic autem quid bonum Deus in nobis reperit? quid pulchri nos inter deprehendit, quid amaret? nunquid omnes fædi fuimus & insipientes, viles, putidi, mendi miseri & miserabiles? amavit tamen fædos, ut pulchros efficeret. Inimicos amavit ut faceret amicos; insipientes amavit, ut sapientes reddire*

ret; mendicos amavit, ut eos opibus ac fortunis ditaret; viles & abjectos amavit, ut eos ad prime nobilitatis apices extolleret; miseros amavit, ut beatos redderet & gloriosos. Hæc hæc nobilitas est Amoris divini, quâ omnes creatos amores infinites transcendit, ut amoris objectum non reperiat, sed creet amando; ratio enim amandi in Deo non fundatur in objecto amato, sed in ipso Deo amante; ideo enim amat, quia infinite bonus est, ut bona sua etiam malis communicet, & ideo amat, ut amorem suum ipsos quoque in hostes transfundat, eosque ex hostibus amicos faciat imò filios ac regni cœlestis gloriosissimos hæredes. Totis hic Pauli Tharsensis discursus eò tendit, ut probet illum amorem summos perfectionis apices attigisse, quo Deus etiam usque ad mortem rebelles suos hostes amplexus est perfidos peccatores. Confirmat recitatam thesin suo potenti suffragio magnus P. Aug. l. c. his verbis: *Minus magnum est, erga eum benevolum esse ac beneficium, qui tibi nihil fecit mali; illud multo grandius, & magnifice liberalitatis est, ut tuum quoq. inimicum diligas.* Taceo Script. loca passim obvia quibus amici amor ad gentiles, inimici amor ad veros Christi asseclas, probi nominis Christianos ditigitur. Nunc sententiae contrariae argumenta paucis expedio.

Ad Primum Nego majorem, majus ac præstantius meritum ab objecti præstantia desumi. Amatur uterque tam amicus quam inimicus propter Deum, ergo pretium ex amici bonitate nullatenus augetur. Mundi sensus & sententia ineptè ad divinum refertur; hic potius illum reformet & in ordinem redigat superis acceptum.

Secundum argumentum nimium probat, ergo nihil. Si à fervore actus præstantia sumatur, centies dici debet, plus meriti per actum venereum comparari quam per actum divinum, quod hæreticum fuerit cogitasse. Cur? videoas enim passim hodiè majori cum fervore & ardentiore cum zelo carnem appeti & inanem formam prensari, quam Dei Gloriam.

Tertiò verum quidem est, malitiam crescere, si odio prosequaris amicum, optimè de te meritum Mecenatem, sed non ideo præferri debet amor amici amori inimici. Crescit malitia illa, quia novum ingratitudinis flagitium importat, quod amico infestum hominem jure suo iterum iterumque execrabilem reddit. Amare inimicum sicut actus est sua ex natura magis heroicus, magis difficilis, & sui victoriam involvit decies majorem, quam amici dilectio, ita pariter triplò majus meritum sibi vendicat inimici dilectio.

D.

Refutatio
priorum.

Quartum

Quartum rotundè negatur, quia in articulo potius tenemur inimico succurrere quam amico; ratio est evidens quia ille ob fatalem inimicitiam suam de animæ suæ æviterna salute evidenter perculatur, non item iste; ergo sicut anima plus est quam corpus, ita pariter auxilium, quod salus animæ hosti reparatur, aut tuto in portu locatur, pravalet illi, quod amici corporea salus firmatur. Sic in articulo plus epis ferri debet peccatori notorio, aut heretico formalí quam vita proœatholico, cuius felicem obitum nemo prudens in dubium vocat.

Quinto Oraculum divinum inter amici & inimici dilectionem nullam instituit comparationem, ergo perperam adducitur, ut probetur, amici dilectionem alteri notabiliter præponderare. Comparatio adducta tantum inter ea instituitur, quæ pro amico possunt profundi, inter qua vita hominum mortalis omnium est preciosissima. Maneat itaque certa & evidens sententia, quâ inimicorum dilectioni summa merces, summa meritorum copia adscribitur, quam ipsam Deus ac Dominus noster nobis hodie veluti formale præceptum arctè servandum imposuit verbis illis: *Hoc est præceptum meum, ut diligatis invicem*, modò semper omnium perfectissimò & meritorum feracissimò, qui etiam ad inimicos ac perfectores nostros se promptè ac liberaliter extendat. Opponatur merces inimicorum dilectioni propria alterius dilectionis mercedi, quâ dilectione nostris amicos amplexamur, hæc sanè vel modica erit vel nulla; si enim tu te diligis eos, qui vos diligunt, quam mercedem habebitis? hanc nempe veritas divina ne quidem in numerum vult venire meritorum. Mandatum hoc de inimicorum dilectione palam datum, novum quidem esse, magnum tamen, & hujus præcepti eximiis cultoribus summe præcuum ipsa Legislatoris cruenta morte obliognatum. *Nouum est; alii*

(5) Matth. enim (5) dictum est antiquis: *diligis proximum tuum, Et odio habebis inimicum tuum, dentem pro dente, oculum pro oculo* Eccl. Sed altius longè Lex nova intonat: *Ego autem dico vobis, mibi vindicta Et ego retribuam; diligite inimicos, benefacite bisi, qui oderunt vos. Si quis te percussit in dextram maxillam, prebe illi Et alteram, seu, promptus es pro Deo etiam alteram inmultandam exhibere.*

Magnum est hoc præceptum, quia hostium dilectio ipsis enim sacrificiis præfertur, quæ tamen ipsis etiam paganis tanto erant in pretio, ut nec corporis usilio puerum macedonem, nec Xenophonem mortui filii nuntius ab aris avertere possit, teste (6) Valerio. At vero in Evangelica lege tanto major est incruenti Sacrificii reverentia, quanto pecudibus & brutis præstat pecudum hominumque Creator, qui offer-

(6) Valer.
Max. 1, 3.
c. 3.

offertur; unde integrati hujus Sacrificii adeò cavyetur, ut si quem Sa- E.
cerdotem inter celebrandum casus oppimeret, alias eidem Sacrificio Amor in
peragendo substituendus esset; & tamen etiam de hoc verum est dicere mici ma-
(7) misericordiam volo & non Sacrificium, Deoque longe gratiùs est, præceptum gnum Dei
longè perfectius est injurias condonare vel inimico benefacere, quàm est.
Missæ Sacrificium offerre. Si offers munus tuum ad altare, & ibi recor- (7) Matth.
datus fueris, quod frater tuus habet aliquid adversum te, relinquere ibi munus 9.
tuum ante altare, & vade prius reconciliari fratri tuo, (8) tunc offeres mu- (8) Mat.
nus tuum. Ubi Christus hos charitatis actus præcepit, una etiam id sub- s.
texuit, quod sequitur: Estote perfecti, sicut Pater meus cœlestis perfectus
est, qui solem suum oriri facit super bonos & malos, & pluit super justos &
injustos; quibus verbis aperte innuit, summam perfectionem in hac ini-
micorum Dilectione consistere, quam ideò verticem charitatis, & per-
fectionis Christianæ coronidem dixit (9) S. Remigius: Perseverio dilectio- (9) S. Re-
nis ultra dilectionem inimicorum procedere non potest, in modo in ea omnes aliae mig. in c. 5.
virtutes suo modo continentur juxta illud (10) plenitudo legis est dilectio, (10) Rom.
quà malum in bono vincitur, ut hosti venia detur & succurratur.

Hoc mandatum summè proficuum est, sicut enim hostium dilectio 13.
summa diligendi perfectio, & virtutum omnium coronis est, ita per Præceptum F.
memoratam dilectionem homo suo modo ipsi Deo exemplar est, nobis est summè
pariter omnem charitatem exhibendi, omnem injuriam condonandi; proficuum.
hæc enim dilectio non solum divinæ naturæ nos similes reddit (estote per-
fecti sicut Pater meus) sed vice versa per eam nobis ipse etiam Deus affimi-
latur. En dilectionis hujus summam nobilitatem & excellentiam. Nos
ex præcepto divino preces fundimus, dimittite nobis debita nostra sicut & (11) Theo.
nos dimittimus &c. & ecce mox idem è cœlis recipio, teste (11) Theo- (11) Theo-
phylacto, cuius hoc est assertum: Habet me Deus ut exemplar & quod fa- phyl. in
cio alteri, faciet etiam mihi &c. si quidem per hanc dilectionem Deum c. 6. March.
totius Bonitatis fontem fortiter imitemur.

Præcepto huic novo, nec non magno & omnium saluti proficuo annexa G.
est ratio motiva, ut sit filii patris vestri; ergo filiationis divinæ nota est Est Divinæ
hæc dilectio, cui jure suo Visio Beatifica debetur; ergo hæc inimicorum filiationis
dilectio lapis lydius est, quō dicta filiatio adstruatur, quō prædestinatio ad nota, cuī
gloriam notificetur; quō nil majus, nil præstantius fingi valeat aut excogi- Jure suo
tari. Hoc mandatum Christus ipse sua morte in Crucis ligno spectante betur bea- Visio de-
tota hominum caterva obsignavit, & toti sue Christianitati seu filiis suis tifica.
(12) quid faciunt, pro suis crucifixoribus cœlestem Patrem deprecatus. (12) Luc.
Oo Ponde- 23.

Ponderat August. hæc novissima Christi in Cruce morientis verba, doc-
 que (13) quam inhumani & cælica hæreditate indigni haberi soleant lib-
 beri, qui novissima morientis parentis monita violant, aut temerario
 ausu conculcant. Sicut inimicos diligentibus certa est salus & Visio beata
 juxta paulò ante asserta, ita veniam negantibus, & inveteratos ran-
 ores animo foventibus certa est gehenna: illos Veritas divina filios locis
 filios æterni Patris prædicat, hos verò filios diaboli salutat, qui nihil magis
 amat quam odium, qui nihil magis odit quam charitatem.

O ergo rimæ omnes præcordiorum nostrorum probè undique obli-
 rentur & oppilentur, ne qua possit ira irrepere. Rodit, mordet, lac-
 rat, occidit, nisi primis in principiis rancor optimatur; in horas crede-
 & momenta, nisi sua in herba, sua in radice suffocetur. Diem dicit on-
 nigenæ charitati, omnium litium & rixarum, omnium similitudinum &
 discordiarum sentina. Ea quò diutius animo fovetur, eò magis aug-
 tur, sicut augeri solet in utero foetus, donec quà data porta, in diffe-
 num tertii simul & in exitium irati erumpat. Duret ira in pectore tu-
 unde unde concepta, mox inde tetri nominis inimicitia nascat, omni
 amoris peremptiva, quæ ut gravius ferire posit hostem suum, omni
 ulciscendi ansam explorant. Quis tragedias recitet ab ira compofitas,
 furore dictatas, tam corpore quam anima tenuis inimicis fatales? Ira
 gravissima simul & crudissima, quæ instigante corpus multatur & mo-
 talis vita proscinditur; at si hæc ira in odium degeneret, vi cuius hoc
 non contentus sit corpus mactasse, nisi una & animam trudat in ge-
 nam, tunc enim verò iram dixeris plus quam diabolicam, odium pi-
 quam Stygium, vindictæ malitiam propè infinitam.

Producit talem (14) Raynaudus, vocatque novum Cain horri-
 sceleris patratorem. Do verbis totum, ut pateat, quorsum enormis
 ira durans & gliscens odium seu fumans inimicitia grassetur. In
 manitatis ac truculentiae diabolicae recens exemplum nostra vidit no-
 moria Allobrogum metropolis Taurinum, ad cuius pomcerium B. Mar-
 Ægyptiacæ sacra ædes à PP. Franciscanis incolitur; ibi ipsa dierum regis
 (hoc titulō gloriosissimam Domini nostri Resurrectionem S. P. Ges-
 (15) S. Gre. Naz. (15) condecorat) Miles quidam præsidarius Neapolitanus & regis
 gor. Naz., cui cum alio ejusdem gentis grandis similitas intercesserat, post aliquo
 orat. 19. ex parte adversarii simulatae conciliationis speciem & formam, con-
 scientia maculas posuit, eucharistico Pane in templo refectus; cin-
 Enormis domum ab Ecclesia regredetur, ea ipsa in via, quæ coenobium inter-
 odii horribilis effe- & suburbium jacet, obvius ei redditur inimicus, armatus inem-
 etus.

recta sc. sacris ab ædibus digresso pœnitenti. Nemo efferis ausibus per viæ solitudinem obstabat; mox itaque ira & furore, in præsentem inimicum reaccensus, obvium irruit & humi fundit, jacenti altero genu superincumbit, vibrat pugionem, jubetque miserum Deo ac Deiparæ totalem nuntium remittere, cœlos ejurare, illicè confodiendum, si detrectet, servandum & venia donandum, si Divis omnibus promptè renuntiet. Quid ageret hoc in articulo positus hostis? territus præsentanea morte infelix homo, labiorum tenuis Deum ac Deiparam atque omnia Ecclesiæ sacra ejurat, totique cœlo valedicit; quod ubi perfecit, ab impio hoste cretius dixeris ab incorporato dæmoni impactâ pectus sica transfixus, spiritum ejecit, exclamante, qui transfixit, & quasi de erecto insigni trophæo in re omnium pessima triumphante: Evax! ita corpus & animam inimici mei uno iœtu perdidi, & in Avernum præcipitavi; jam rite virus suum injuriam mihi tot antè annis impactam &c. O hominem non hominem sed bestiam, sed tigridem, sed Diabolum, qui & ipse circuit quærere, non tam quomodo corpus in tumbam dirigit, quam ut animam in tartarum detrudat! indignamini, ni fallor, hominem dari, qui tam enorme flagitium ausus sit committere. At verò veniam dete AA. si ostendam, multos hodieque illi truculento latroni pares reperiri, qui non tantum in alios seviant ritu belluarum, sed adit ardeant diabolorum; neque enim satiantur, si inimicum opibus & fortunis evertant &c. ultra furor eorum etiam ad animas perdendas extenditur. Agant hoc ipsum omnes illi, qui aliis scandalum præbent, eosque secum in omne genus flagitorum devolvunt, ex innocentibus nocentes, ex castis procos & lupus, ex piis impios, ex Angelis diabolos efformant, eosque pravis moribus suis tantoperè inficiunt, ut qui antè impudica ne quidem nominari sustinent, nunc execrandam voluptatem totis januis recipiant. Idem præstant ebrii Siphones, qui, ut ipsi baubantur, alios græcando contegunt & deponunt, unde tamen nunquam ultra resurgent in temulentia sua scalas delapsi vel foveis hausti. Sed & irati quid aliud agunt, cum suis, quos execrantur, hostibus exceptant, ut dispereant, ut crepent medii, ut subitô fatô extinti sine cruce sine luce moriantur, vel à mille diabolis, cum unus abundè sufficeret, in teterrimam Stygem raptentur. Quid aliud agant, qui alios in arenam provocant duellantes, vel qui vias infident, & lucri gratia multoties imparatos trucidant, aut vindicta causâ per banditas vitâ simul temporali spoliant & æterna, pravo in statu comprehensos? huc huc

O o 2

ira

ira ducit, huc rancor trahit inveteratus. Hæc malorum portenta diu
 (16) 1. Jo. 3. odium parit, quod vicinum persequimur. Sic Joannes (16) pridem il-
 seruit: *Omnis qui odit fratrem suum, homicida est, & scitis, quoniam omnis
 homicida non habet vitam æternam in semetipso manentem, quare & ani-
 mam suam occidit, cuius vita in gratia Dei consistit; quin & in pro-
 prium corpus defævit, quod nec dormire nec quiescere permittit, do-
 nec rite ultus sit injuriam ex vicinia irrogatam, quod tandem est sepsum
 occidere & perdere in gehennam.* S. Simon, qui pro sui ferratoribus,
 S. Judas Thadæus, qui pro sui verberonibus exempli Chrifli Paren-
 coelestem pro sui crucifixoribus deprecantis, ad ultimum usque spir-
 tum preces fundebant & vota, nostrum omnium præcordia sancto amo-
 re succendant, quod non tantum amicos diligamus, sed etiam hostes no-
 stros cultu & auxilio prosequamur, curemusque non tantum illorum
 animas sed & corpora illorum pro viribus servare, certi, hunc
 amorem hostibus nostris impensum, gratiâ &
 gloriâ in cœlis coronandum.
 Amen.

CON-